

P02 บรรณาธิการแถลง : หอพรรณไม้

P03 เข้าป่าดูเห็ด : คุยเรื่องเห็ดร่วมกับพี่หน้อย

P04 เรื่องของหญ้า : สารพันพรรณไม้

P05 พืชประหลาด : ชื่อไม้สำคัญโดน

P06 ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย : ต้นไม้ประจำจังหวัด

P07 เก็บผักริมรั้ว : สมุนไพรไม่รู้

P08 นิเวศนารี : ไม้ต่างถิ่น

P09 สวนใกล้เมือง : เที่ยวสวนกับเพื่อน

P10 มาเข้าห้องสมุดกันดีกว่า : สอนน้องวาดภาพลายเส้นทางพฤกษศาสตร์

P11 เรื่องจากปก

P12 นายทะเบียน : ถามมา-ตอบไป

Herbarium News^{BKF}

หนังสือพิมพ์จิ๋ว ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 เดือนกันยายน 2553
นสพ.เพื่อเยาวชนผู้รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพวาดทางพฤกษศาสตร์
Botanical illustrations

บรรณาธิการแถลง

สวัสดีครับหลานที่รัก หนังสือพิมพ์จึงฉบับต้อนรับฤดูฝนถูกอัดแน่นด้วยนาฬิกาสารอีกเช่นเคย ในปีนี้ลุงหมอได้เดินทางไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ก็ได้พบความจริงว่า ปีนี้มีหน้าแล้งที่ยาวนาน ทำให้มีอากาศร้อน และปริมาณน้ำฝนน้อยมากจนน่าตกใจ ซึ่งธรรมชาติเป็นตัวกำหนดเอาเองตามใจชอบ มนุษย์จะต่อสู้กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่แปรผันไปได้อีกนานเท่าไรก็ไม่มีใครทราบ และก็ไม่ว่าใครจะแพ้ ใครจะชนะ แต่ที่แน่นอนที่สุดก็คือมนุษย์ไม่สามารถสร้างสภาพธรรมชาติที่แท้จริงขึ้นมาได้ จะทำได้ก็เพียงการลอกเลียนแบบธรรมชาติเท่านั้น สาเหตุทั้งปวงทั้งหมดนี้ก็เนื่องมาจาก “ธรรมชาติสร้างสรรค์ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอย่างมีวัตถุประสงค์” เป็นคำจำกัดความที่ Charles Robert Darwin (ค.ศ. 1809 – 1882) นักธรรมชาติวิทยา ชาวอังกฤษผู้สร้างทฤษฎีวิวัฒนาการอันลือลั่นได้ว่าไว้

ที่นี้หลาน ๆ ทุกคนมีวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในชีวิตไปในทิศทางใดบ้าง

พบกันอีกนะครับ
ลุงหมอ

เรื่องภาพปริศนาฉบับที่แล้ว

ภาพปริศนาเฉลยฉบับหน้า

ขำสิงหฤทัย : *Globba substrigosa* Baker
วงศ์ : Zingiberaceae

หอพรรณไม้

บางนา

ฉบับที่แล้วเรารู้กันถึงเรื่องป้ายประเภทต่าง ๆ ที่พบบนตัวอย่างพรรณไม้ ก่อนที่จะมีป้ายได้ ตัวอย่างพรรณไม้ก็ต้องเรียบเรียงก่อนในเล่มครับ ดังนั้นฉบับนี้จึงเป็นเรื่องการวางและเก็บตัวอย่างให้ถูกต้องดังที่ภรณ์ไฉนฉบับที่แล้วครับ

อันดับแรกก็ต้องตรวจสอบและเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เรียบร้อย ได้แก่ กระดาษเย็บพรรณไม้ ซึ่งทางหอพรรณไม้เราใช้ขนาด 26.2 X 44.3 เซนติเมตร หนา 500 แกรม กาวอย่างดี ของกระดาษ ทั้งแบบใสและทึบ สำหรับใส่ตัวอย่างพรรณไม้ที่ไม่ได้เย็บ เช่น ชิ้นส่วนของดอกและใบที่ร่วง ด้าย และเข็ม สำหรับเย็บตัวอย่าง กระดาษขาวและเทปกาว กระดาษไข สำหรับห่อตัวอย่างพรรณไม้ที่ไม่ได้เย็บ ควรเป็นแบบ acid free และกระดาษปกพับแล้วมีขนาดใหญ่มากกว่ากระดาษแข็งเล็กน้อย เป็นอันว่าครบถ้วนแล้ว

สำหรับวัตถุประสงค์ในการเก็บตัวอย่างก็เพื่อเก็บรักษาตัวอย่างพรรณไม้ไว้ให้คงสภาพที่สมบูรณ์ยาวนาน และเป็นตัวอย่างที่เปิดให้นักวิจัยได้ใช้ศึกษาพรรณไม้ได้สะดวก ตัวอย่างต้องมีความคงทนในการจับต้อง และแสดงส่วนต่าง ๆ ของพรรณไม้ได้อย่าง

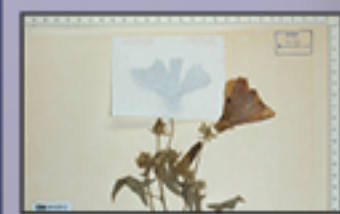
สมบูรณ์ ดังนั้นการจัดวางตัวอย่างและเก็บตัวอย่างพรรณไม้ต้องให้ถูกต้องตามหลักวิชาการที่สำคัญ ๆ ได้แก่

- ตัวอย่างพรรณไม้ต้องแสดงลักษณะที่สำคัญ ๆ ของพรรณไม้ชนิดนั้น ๆ ได้ชัดเจน เช่น แสดงให้เห็นใบทั้งสองด้านหรือแสดงให้เห็นรูปทรงของดอกทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ไม่ให้มีส่วนใบปิดบังส่วนดอกหรือผล ซึ่งอาจใช้การเด็ดหรือตัดใบออกแล้วนำใส่ของกระดาษแทน เป็นต้น
- การแยกตัวอย่างพรรณไม้ที่เป็นกอหนาแน่น ออกอย่างระมัดระวัง จัดวางตั้งขึ้นทุก ๆ ต้น โดยให้ต้นที่มีขนาดใหญ่กว่าอยู่ด้านล่าง ๆ เสมอ
- ตัดแต่งส่วนที่มีขนาดของกระดาษหรือส่วนที่อาจทำลาย กระดาษ

หรือปกตัวอย่างพรรณไม้ได้ เช่น หนามหรือกิ่งที่ตั้งขึ้น และควรวางตัวอย่างตามเส้นทะแยงมุมให้ได้ โดยเฉพาะตัวอย่างที่ทับควรให้ปลายตัวอย่างชี้ไปทางมุมบนหรือมุมล่าง แต่การวางตัวอย่างต้องไม่ชิดด้านซ้ายมากเกินไป เพราะเป็นส่วนที่ติดกับสันปก

- สำหรับชิ้นที่มีเพียงตัวอย่างดอกขนาดใหญ่เพียงดอกเดียว ไม่ควรเย็บติดกระดาษ แต่ควรใช้วิธีใช้กระดาษปิดทับไว้ แต่สามารถเปิดให้ตรวจวิเคราะห์ได้ และถ้าตัวอย่างพรรณไม้มีขนาดเล็ก ควรบรรจุใส่ซองแทนการเย็บลงบนกระดาษ

สำหรับการเย็บหรือติดตัวอย่าง ทางหอพรรณไม้เราใช้ระบบการเย็บเป็นหลัก บางแห่งอาจใช้เทปกาวติด หรือบางแห่งใช้กาวทาตัวอย่างเลยก็มี ซึ่งมีข้อดีข้อเสียต่างกันไป เช่น การใช้กาวมีข้อดีตรงที่ปกป้องตัวอย่างได้ดีกว่า แต่การแก้ไขหรือเปลี่ยนกระดาษทำได้ยากกว่า เป็นต้น

เป็นอย่างไรบ้างครับกับการจัดวางตัวอย่างและการติดตัวอย่าง นับว่ามีความสำคัญไม่แพ้ขั้นตอนอื่นเลยใช่ไหมครับ ข้อสุดท้ายอย่าลืมว่าพอเสร็จขั้นตอนนี้แล้ว การติดป้ายควรติดด้านหลังขวามือทุก ๆ ครั้งนะครับ ซึ่งถูกต้องตามหลักวิชาการมากที่สุด ฉบับหน้าจะเป็นเรื่องอะไรเกี่ยวกับหอพรรณไม้ คอยติดตามนะครับ

เจ้าข่าอู๋เห็ด (ตอนที่ 7)...โดยนายชัชวาล

โฮโฮ...หน้าฝนมาแล้ว...แต่ปีนี้ฝนมาช้ากว่าทุกปี น้ำในแม่น้ำลำคลองหลายสายแห้งขอด รวมถึงแม่น้ำโขงก็มิให้เห็นแล้ววันนี้ เมื่อฝนมา...เห็ดก็งอก...ชาวบ้านเริ่มเข้าป่าหาเห็ดรวมถึงหลายนายฉิมด้วย วันนี้จะขอแนะนำเห็ดอีกชนิดหนึ่งที่มักพบกระจายพันธุ์ได้ทั่วไปอีกชนิดมีชื่อว่า **เห็ดหัวกรวดครีบ**

เหี่ยวอ่อน หรือ **เห็ดกระดองดินดำครีบเหี่ยว** หรือ **เห็ดหัวกรวดครีบเหี่ยวหม่น** มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Chlorophyllum molybdites* (G. Mey.) Masee ชื่อสกุลมาจากคำว่า "Chloro" แปลว่า เขียว หรือสีเขียว กับคำว่า "phyllum" แปลว่า ครีบ จัดเป็นเห็ดอยู่ในวงศ์ Agaricaceae มีชื่ออื่น ๆ เช่น false parasol, green spored parasol, green gill mushroom

เห็ดหัวกรวดครีบเหี่ยวอ่อนพบได้ทั้งในป่าและในเขตเมืองแม้กระทั่งบนสนามหญ้า ขึ้นเป็นดอกเดี่ยว หรือกระจายห่าง ๆ เป็นกลุ่ม บางครั้งอาจเห็นขึ้นเป็นวงกลมบนสนามหญ้าเรียกว่า fairy rings มาจากนิยายปรัมปราว่าเกิดจากนางฟ้ามาเดินรำเป็นวงตรงที่นั้น ทำให้เห็ดเกิดขึ้นเป็นวง อาจขึ้นเป็นวงเล็กหรือเป็นวงใหญ่

ลักษณะดอกแรกเกิดเป็นดอกตูมแล้วขยายใหญ่ขึ้นเป็นรูปชามคว่ำ และบานแผ่ออกเกือบแบนราบเมื่อดอกแก่ ขนาดกว้าง 10-30 ซม. ผิวหมวกสีขาว มีเกล็ดสีน้ำตาลแดงรูปร่างไม่แน่นอน ติดกระจายทั่วไป ด้านใต้หมวกเป็นครีบ ขนาดใหญ่ เรียงชิดกันแน่น ขณะดอกยังอ่อนครีบมีสีขาว แต่เมื่อเห็ดแก่ครีบจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวอ่อนซึ่งเป็นสีของสปอร์นั่นเอง ถ้าทำพิมพ์สปอร์ (spore print*) ก็จะเป็นลายครีบลีเขียวอ่อนบนกระดาษขาว ก้านรูปทรงกระบอก โคนก้านอาจบวมเล็กน้อย ผิวเรียบ สีขาวปนน้ำตาลแดง ยาว 8-15 ซม. มีห่วงสีขาวติดอยู่ด้านบนแต่ขยับเคลื่อนได้ ไม่มีกระเปาะหุ้มโคนก้าน

เห็ดหัวกรวดครีบเหี่ยวอ่อนจัดเป็นเห็ดพิษชนิดหนึ่งที่เป็นพิษต่อระบบทางเดินอาหาร อาการจะแสดงให้เห็นหลังจากกินเห็ดเข้าไป 1-3 ชั่วโมง ทำให้เกิดอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง ปวดมวนในช่องท้อง ในรายที่มีอาการรุนแรงอาจทำให้ถึงตายได้

เห็ดหัวกรวดครีบเหี่ยวอ่อนขณะที่ยังไม่แก่เต็มที่อาจมีลักษณะคล้ายกับเห็ดในสกุล *Lepiota* หรือ *Macrolepiota* ซึ่งเป็นชนิดที่กินได้ ต่างกันตรงที่เห็ดกลุ่มนี้ครีบมีสีขาวครีมและไม่เปลี่ยนสี พิมพ์สปอร์สีขาว ดังนั้นหากพบเห็ดขึ้นบนสนามหญ้าแล้ว อย่าคิดว่าน่าจะกินได้ ไม่เป็นไร อาจเข้าใจผิดเก็บเห็ดพิษไปรับประทานก็ได้ ต้องระวังให้ดี ไม่อย่างนั้นต้องไปโรงพยาบาลแน่

* การทำพิมพ์สปอร์ โดยนำดอกเห็ดมาตัดก้านออกเหลือแต่หมวกเห็ด นำไปวางคว่ำบนกระดาษสีขาวหรือสีดำ วางในที่ลมสงบ หาชามหรือแก้ววางครอบทิ้งไว้ประมาณ 1-2 ชั่วโมง จะเห็นสปอร์เห็ดตกบนกระดาษเป็นสีต่าง ๆ แล้วแต่ชนิดของเห็ดนั้น

คุยเรื่องเห็ดกับพี่หน้อย

โดย อ.หน้อย

"บัวแดง" เห็ดน้ำหายาก

บัวแดง เป็นชื่อสามัญของเห็ดที่ได้รับการจัดว่า อยู่ในสถานภาพหายาก 2 ชนิด ในวงศ์ *Dipteridaceae* จากลักษณะของใบเมื่อมองดูเป็น ๆ อาจไม่ค่อยเหมือนเห็ดจนกระทั่งใกล้ ๆ แต่ถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นว่ามียกขั้วที่คล้าย 3 ประการ ของพืชในกลุ่มเห็ดอย่างครบถ้วน ว่าแต่ลักษณะสำคัญที่ว่ามี บ้อง ๆ ยังจำกันได้ไหมละ

บัวแดง ชนิดที่ 1 *Chetopleuria bicuspis* (Blume) C. Presl

บัวแดง ชนิดที่ 1 มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Chetopleuria bicuspis* (Blume) C. Presl พบในป่าดิบเขาที่มีลักษณะเป็นป่าดิบ ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1000-1800 ม. ในประเทศไทยพบที่ จังหวัดเลย และนครราชสีมา เขตเขาภูหลวง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.6-1 ซม. มีขั้วสีน้ำตาลอ่อนปกคลุมหนาแน่น ใบเดี่ยว ใบสร้างและไม่สร้างสปอร์มีลักษณะต่างกัน โดยใบที่ไม่สร้างสปอร์มีก้านใบยาวได้ถึง 30 ซม. แผ่นใบ กว้างประมาณ 12 ซม. ยาวได้ถึง 15 ซม. ส่วนปลายของแผ่นใบแหลมและมักจะแยกออกเป็นสองแฉก ขอบใบเรียบ ผิวใบด้านบนสีเขียวเข้ม เป็นมัน ผิวใบด้านล่างมีสีอ่อนกว่า ส่วนใบที่สร้างสปอร์จะมีแผ่นใบรูปแถบแกมรูปใบหอก กว้างประมาณ 1.5 ซม. ยาวได้ถึง 15 ซม. กลุ่มอับสปอร์เรียงตัวอัดกันแน่นปกคลุมทั่วทั้งผิวใบด้านล่าง

บัวแดง ชนิดที่ 2 *Dipteris conjugata* Rehm.

บัวแดง ชนิดที่ 2 มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Dipteris conjugata* Rehm. มีขนาดใหญ่กว่าบัวแดงชนิดแรกมาก พบในป่าดิบเขาที่มีลักษณะเปิดโล่ง ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มากกว่า 1000 ม. พบทางภาคใต้ของประเทศไทย ที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครราชสีมา พังงา และยะลา

เขตเขาภูหลวง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า 1 ซม. มีขั้วสีน้ำตาลเข้มปกคลุมหนาแน่น ใบเดี่ยว ทั้งใบที่สร้างและไม่สร้างสปอร์มีลักษณะเหมือนกัน ก้านใบยาวได้ถึง 2 ม. แผ่นใบกว้างประมาณ 70 ซม. ยาวได้มากกว่า 50 ซม. แบ่งออกเป็นสองส่วน แต่ละส่วนแยกเป็นแฉกเล็ก ปลายแฉกยาวคล้ายหาง ขอบใบเรียบ ผิวใบด้านบนสีเขียวเข้ม เป็นมัน ผิวใบด้านล่างมีขน และมักมีกลุ่มอับสปอร์รูปกลมเรียงตัวกระจายอยู่ทั่วทั้งแผ่นใบ

สารพรรณไม้...โดยสุทธิ

ประเพณีตักบาตร

ที่โบสถ์การเจ้าพระยาที่วัดพระเชตุพน

จังหวัดสระบุรี

A photograph showing a field of pink flowers, likely orchids, growing in a grassy area. The flowers are in various stages of bloom, with some showing prominent pink petals and others as buds. The background is a soft-focus field of similar flowers and green grass.

(1) (2) (3) (4)

(5) (6) (7) (8)

- (1) กระเจียวขาว *Curcuma pervilora* Wall.
- (2) ขมิ้นแดง *Curcuma roscoeana* Wall.
- (3) กระชายขาว *Glabba laeta* K. Larsen
- (4) เข็มพญานา *Smithatris supranasae* W. J. Kress & K. Larsen
- (5) เจริญดินฟ้ามัน *Brachycorythis henryi* (Schltr.) Summerh.
- (6) นางสายบัว *Peristylus goodyeroides* (D. Don) Lindl.
- (7) รานพิศิบ *Disporum calcaratum* D. Don
- (8) ทางพนาจอก *Uraria crinita* (L.) Desv. ex DC.

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย...โดย สาวหน้าฝน

สวัสดีค่ะ น้อง ๆ ฉบับนี้เราจะแนะนำให้น้อง ๆ ได้รู้จักกับต้นกัลปพฤกษ์ ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งกัลปพฤกษ์เป็นต้นไม้ที่นบพาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกพระราชทาน เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2510 มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Cassia bakeriana* Craib ชื่ออื่นๆ เช่น กาหลง, ชัยพฤกษ์, Wishing tree, Pink shower ลักษณะเป็นไม้ต้น ความสูงถึง 10 เมตร เปลือกเรียบสีเทา ส่วนที่อ่อนมีขนปกคลุมหนาแน่น ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ ใบย่อย 5-7 คู่ มีหูใบแคบรูปใบหอก ช่อดอกแบบกระจุก กลีบดอกสีชมพูแล้วเปลี่ยนเป็นสีขาว ดอกกัลปพฤกษ์มีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มสกุล *Cassia* เดี่ยวกับในประเทศไทย เกสรเพศผู้มี 10 อัน ผลเป็นฝักรูปทรงกระบอกแคบ สีน้ำตาล มีขนหุ้มสีน้ำตาลปนเทาปกคลุมหนาแน่น ภายในมี 30-40 เมล็ด เมล็ดค่อนข้างกลม สีน้ำตาลเป็นมัน กัลปพฤกษ์ออกดอกช่วงเดือน มี.ค.-เม.ย. ติดผลช่วงเดือน มี.ย.-ก.ค. พบขึ้นในป่าโปร่งและเขาหินปูนแทบทุกภาคของประเทศไทย มีประโยชน์ด้านสมุนไพร เนื้อไม้ใช้เปื้อยารักษาโรค เปลือกมีกลิ่นและเมล็ดทำให้อาเจียน ไล่จี้ เป็นต้น

ชาวมหาวิทยาลัยขอนแก่น เรียกว่า ดอกกาลพฤกษ์ เพราะเมื่อถึงเวลาที่ดอกกาลพฤกษ์บาน ก็ถึงเวลาของการสอบไล่ ปิดภาคปลายและจบการศึกษา กาลพฤกษ์จึงเปรียบเสมือนต้นไม้แห่งกาลเวลาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

น้อง ๆ คุณพี่ชื่อ "กัลปพฤกษ์" กับข้างมียะ ถ้าเป็นคนที่ชอบไปเดินเที่ยวงานกาชาด อาจจะเคยได้ยินชื่อ กิจกรรมสอยกัลปพฤกษ์ หรือที่เรียกทั่วไปว่า สอยดาว นั่นเองค่ะ สอสิกับพี่เปิ้ลค่ะ ว่าทำไมจึงเรียกเช่นนั้น คือมีความเชื่อตั้งแต่สมัยโบราณว่า ต้นกัลปพฤกษ์เป็นต้นไม้บวงสรวง หากใครปรารถนาสิ่งใด ก็สามารถไปสักขอเอาจากต้นไม้นี้ได้ จะสมความปรารถนาทุกประการ เพราะเป็นต้นไม้สารพัดนึก สมัยก่อนจึงมีการนำต้นกัลปพฤกษ์มาไว้ในพระราชพิธีต่าง ๆ เพื่อเป็นการไปรยทานให้ชาวบ้าน โดยใช้ลูกกัลปพฤกษ์ซึ่งอาจใช้ลูกมะกรูด มะนาว มะเดื่อ หรือเป็นไม้กลึงเป็นรูปผลไม้ได้ จากนั้นนำมาขัดเงินเหรียญ แล้วให้คนขึ้นไปไปรยบนต้น หรือนำไปเสียบไว้ตามต้น บางครั้งอาจไม่มีต้น

กัลปพฤกษ์ มีเพียงแค่ประโยชน์เฉย ๆ ก็มิ
การสอยกัลปพฤกษ์ในปัจจุบันก็จะมีการดัดแปลงมาจากสมัยก่อน โดยทำเลียนแบบต้นกัลปพฤกษ์ ใช้สากหรือดาวติดแขวนไว้ตามต้น เอาไว้ให้คนมาสอยชิงรางวัลต่าง ๆ มากมาย ตามความเชื่อที่ว่าต้นไม้สารพัดนึกนั่นเอง ถ้าน้อง ๆ มีโอกาสได้สอยกัลปพฤกษ์ พี่ขอให้ได้รางวัลตามที่น้อง ๆ ชิงไว้จะค่ะ

ต้นไม้ประจำจังหวัด...โดย ใบตอง

สวัสดีค่ะ น้อง ๆ ฉบับนี้ที่ใบตอง จะพาไปรู้จักกับต้นไม้ประจำจังหวัด ภาคอีสาน ต้นไม้ประจำจังหวัดภาคอีสาน คือต้น "ประดู่บ้าน" มีชื่อวิทยาศาสตร์อ่านออกเสียงว่า "เทอโรคาร์ปัส อินดีคัส" (*Pterocarpus indicus* Willd.) วงศ์ Leguminosae ประดู่บ้าน มีชื่อพื้นเมือง เรียกแตกต่างกันตามแต่ละภูมิภาค เช่น ประดู่บ้าน (ภาคเหนือ) ประดู่บ้าน ประดู่ลาย (ภาคกลาง) สะโน (มลายู-นราธิวาส) ประดู่ไทย (ภาคกลาง) ประดู่ทองอ่อน (ทั่วไป)

ประดู่บ้าน เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ สูง 25 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลเข้ม หรือ ดำคล้ำ มีสะเก็ดแตกเป็นร่องตื้น ๆ ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก มีใบย่อยประมาณ 7-11 ใบ แผ่นใบรูปรี โคนใบมน ปลายใบแหลม และขอบใบเรียบ ยาวประมาณ 3.8-5.3 ซม. สีเขียว ดอก ออกเป็นช่อขนาดใหญ่ รูปดอกถั่ว สีเหลือง อยู่ตามปลายกิ่งหรือโคนก้านใบ ช่อดอกมีขนาดใหญ่ ผล เป็นรูปไข่ มีคิปลเป็นแผ่นกลม ตรงกลางนูน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3-4 ซม. ประดู่บ้าน มีถิ่นกำเนิด ในประเทศมาเลเซีย ในทางแถบทะเลอันดามัน ทมิฬนาฑู และอ่าวเบงกอล พบในป่าดงดิบภาคใต้ ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปสามารถปลูกได้ทั่วไป ออกดอก ระหว่างเดือน มีนาคม-เดือนเมษายน ดอกจะบานเกือบพร้อมกัน ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด ต้องการน้ำในปริมาณปานกลาง

ประดู่บ้าน มีเนื้อไม้ลวดลายสวยงาม เลียนสนเป็นริ้ว เนื้อละเอียดปานกลาง แข็งแรงทนทาน โสภบทนแต่งและชักเงาได้ดี ใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างต่าง ๆ ทำเครื่องเรือน ทำเครื่องมือเครื่องใช้ นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ทางยา เช่น เนื้อไม้ใช้ต้มเอาน้ำดื่ม เป็นยาขับเสมหะ แก้ไอ เลือดกำเดาไหล โรคจุดพาราดิเออ ใช้ใบอ่อนนำมาตำให้ละเอียด ใช้พอกแผลฝีเป็นฝี พอกแผล ใช้ทาแก้มฝีฝี เป็นอย่างไรบ้างคะ น้อง ๆ ได้รู้จัก ต้นประดู่บ้าน กันแล้ว ถ้ามีน้องคนไหนสนใจปลูก ต้นประดู่บ้านก็ต้องเริ่มเพาะเมล็ดกันแล้วละค่ะ ส่วนฉบับหน้าทีใบตองจะพาน้อง ๆ ไปรู้จักกับต้นไม้ประจำจังหวัดไหน อย่าลืมติดตามนะคะ สวัสดีค่ะ

นิเวศนารู ...

โดย นัไม้

สวัสดีค่ะน้อง ๆ ยังจำคำถามที่พี่ฝากไว้กันได้หรือเปล่า ก่อนอื่น...ลองมาทบทวนความรู้กันหน่อยดีกว่า ในฉบับที่แล้ว เราได้รู้จักกับ "กาฝาก" ว่ากาฝากเป็นพืชเบียนที่อาศัยเกาะดูดน้ำ แร่ธาตุ หรือสารอาหารจากพืชชนิดอื่น ซึ่งเราเรียกว่า พืชถูกเบียน ทำให้พืชถูกเบียนเจริญเติบโตได้ช้าลง เหี่ยวเฉา และอาจตายได้ โดยเราแบ่งกาฝากออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กาฝากประเภทเบียนราก และกาฝากประเภทเบียนลำต้น ซึ่งที่ถามน้อง ๆ ไว้ว่า ทำไมกาฝากประเภทหลังนี้ ถึงไปขึ้นอยู่บนลำต้น หรือกิ่งก้านสาขาของพืชถูกเบียนได้ ในฉบับนี้เราจะได้รู้คำตอบกันค่ะ

สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ บนโลกนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเสมอ ไม่เพียงแต่พืชกับพืชเท่านั้น พืชกับสัตว์ก็ยังมีความสัมพันธ์กันด้วย ซึ่งความสัมพันธ์นี้เอง จะตอบคำถามข้อนี้ได้

นกกาฝาก (Flowerpecker) เป็นนกชนิดหนึ่ง ที่ดูดกินน้ำหวานจากดอกกาฝาก และอาหารโปรตีนของมันก็คือ ผลกาฝาก ซึ่งมีเป็นกลุ่มและสำคัญสำหรับการแพร่พันธุ์ของต้นกาฝากประเภทเบียนลำต้น ที่ไม่สามารถแพร่พันธุ์ ได้หากร่วงลงสู่พื้นดินหรือร่วงลงบนกิ่งก้านของพืชถูกเบียนทั้งที่ยังมีเนื้อผลหุ้มเมล็ดไว้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยนกกาฝากช่วย เมื่อนกกินผลเข้าไป เมล็ดภายในไม่ถูกย่อย แต่ถูกขับถ่ายออกมาพร้อมกับมูลนก โดยเมล็ดยังคงมีเมือกเหนียว ๆ คลุมไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากระบบย่อยอาหารของนกกาฝากมีกระเพาะส่วนท้ายอยู่ก่อนไปทางด้านข้าง และมีหลอดเปิด เมื่อนกกินผลกาฝากเข้าไปจะผ่านไปยังลำไส้โดยไม่ผ่านกระเพาะส่วนท้าย ผลจึงถูกย่อยภายในเวลารวดเร็ว โดยยังไม่ทันย่อยเมือกเหนียวนั้น เมล็ดจึงยังคงมีเมือกเหนียวติดอยู่ เมื่อนกถ่ายมูลออกมาเมือกเหนียว ๆ จะติดอยู่รอบ ๆ กันนก ทำให้ต้องถูกน้ำไปกับกิ่งไม้เพื่อเช็ดเมือกนั้นออก เมล็ดจึงติดอยู่ตามลำต้นและกิ่งก้าน พร้อมทั้งจะเจริญเป็นต้นกาฝากต่อไป และนี่คือความมหัศจรรย์ที่ธรรมชาติสร้างขึ้น ต้นกาฝากจะแพร่พันธุ์ไม่ได้ถ้าไม่มีนกกาฝาก ขณะเดียวกันนกกาฝากก็จะมีแหล่งอาหารถ้าไม่มีต้นกาฝากเช่นกัน ถึงแม้นกพวกนี้จะกินน้ำหวานและผลจากพืชชนิดอื่นบ้าง แต่อาหารหลักก็ยังคงมาจากต้นกาฝากอยู่ดี เราเรียกความสัมพันธ์เช่นนี้ว่า เป็นความสัมพันธ์แบบภาวะพึ่งพา (mutualism) ที่ที่เคยพูดถึงในครั้งแรกที่เราพบกันนะคะ

อ้อ เกือบลืมบอกไป นกกาฝากมีอยู่หลายชนิด แต่ที่เราสามารถพบได้ในกรุงเทพฯหรือในเขตเมืองมีเพียงชนิดเดียว คือ นกลิ้นมยุขาน (Scarlet-backed Flowerpecker) เป็นนกขนาดเล็ก ตัวผู้และตัวเมียจะมี สีขนต่างกัน ตัวผู้ ข้างหัว ออกตอนบน หลัง และหางมีสีดำ หน้าผากถึงคอเป็นแถบขาวสีแดงสด คอ กลางอก และลำตัวด้านข้างสีขาว ลิ้นข้างลิ้นขาวแกมดำ ส่วนตัวเมีย หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาล ปีกและหางมีสีดำ คอและขนคลุมหางสีแดงสด ลำตัวด้านข้างสีขาวแกมเทา

ในฉบับหน้า เราจะไปทำความรู้จักกับพืชที่เป็นกาฝากชนิดต่าง ๆ ที่น่าสนใจกัน อย่าลืมติดตามอ่านกันนะคะ

ไม้ต่างถิ่น

โดย...รัตตเน

ฉบับที่แล้ว รัตตเน พูดถึงเรื่องไม้ต่างถิ่นที่เป็นสมุนไพร ก่อนพูดถึงไม้ต่างถิ่นในฉบับนี้ขอทำความเข้าใจความหมายของไม้ต่างถิ่นในที่นี้จะแนะนำในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ก่อนนะคะ ไม้ต่างถิ่นนี้จะครอบคลุมเฉพาะไม้ที่นำเข้ามาในประเทศไทยปลูกเพื่อเป็นไม้ประดับ พืชสมุนไพร หรือมีการกระจายพันธุ์เข้ามาในประเทศไทยแล้วแต่ส่วนใหญ่กลายเป็นวัชพืชหรือสามารถกระจายพันธุ์ในธรรมชาติได้ในปัจจุบัน แต่จะไม่กล่าวถึงพวกธัญพืช ผลไม้ หรือพืชอาหารที่เผยแพร่ไปทั่วโลกมาช้านานผ่านการปรับปรุงพันธุ์จนกลายเป็นอาหารของชาวโลก หรือกล่าวได้ว่าเป็นสมบัติสาธารณะของมวลมนุษยชาติ เช่นพวกถั่วต่าง ๆ พริก หอม กระเทียม มะนาว ส้มโอ ส้มเขียวหวานทุเรียน มังคุด มะขาม มะเขือ มะเขือเทศ มะละกอ สับปะรด อ้อย แตงกวา แตงไทย แตงโม ฟักทอง มันเทศ มันแกว มันสำปะหลัง หรือแม้แต่ยางพารา เป็นต้น ซึ่งพืชเหล่านี้ส่วนมากมีถิ่นกำเนิดในต่างประเทศทั้งนั้น โดยเฉพาะแถบอเมริกาใต้หรือแอฟริกา แต่ผ่านกระบวนการค้า ชื่อขายแลกเปลี่ยน หรือการอพยพย้ายถิ่นฐานของผู้นับตั้งแต่ยุคโบราณ แต่ผลไม้บางชนิดก็มีถิ่นกำเนิดในบ้านเราหรือใกล้เคียง แต่ผ่านกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ไม่เหลือเค้าของพืชป่าเลย เช่นเงาะ ลำไย ลิ้นจี่ ส่วนกล้วยก็มีถิ่นกำเนิดในบ้านเราด้วยแต่ปัจจุบันมีการผสมข้ามพันธุ์จนมีกว่า 100 สายพันธุ์เลยครั้น และที่สำคัญ ข้าว มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยด้วย ก่อนจะพัฒนาสายพันธุ์ไปเป็นข้าวเจ้าหรือข้าวเหนียวหลายสายพันธุ์ในปัจจุบัน พูดได้เต็มปากเลยครั้นว่าข้าวเป็นพรรณไม้ไทย ไม่ได้เอามาจากประเทศใด ๆ ก็เป็นอันว่าเป็นที่เข้าใจกันแล้วนะคะว่าไม้ต่างถิ่นในที่นี้จะเน้นไม้ที่นำเข้ามาปลูกเพื่อเป็นไม้ประดับ บางส่วนเป็นไม้สมุนไพรหรือพืชอาหาร แต่ไม่แพร่หลายเหมือนพืชที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ฉบับนี้ รัตตเน ขอแนะนำไม้ต่างถิ่นที่นิยมปลูกเป็นไม้ประดับทั่วไป คือ ต้นการเวก หรือบางครั้งเรียกกระดังงาจีน สะบันงาเครือ หรือสะบันงาจีน มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Artabotrys hexapetalus* (L. f.) Bhandari อยู่ในวงศ์กระดังงาหรือ Annonaceae ครั้น แต่อย่าสับสนกับการเวกที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Artabotrys siamensis* Miq. ซึ่งเป็นไม้ไทยครั้น

การเวกเป็นไม้เถาเนื้อแข็ง ลำต้นและกิ่งเกลี้ยง ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปขอบขนาน ยาว 6-25 ซม. แผ่นใบมีขนละเอียดตามเส้นกลางใบด้านล่างช่องคอกอกสั้นๆ ตรงข้ามใบ มี 1-2 ดอก ก้านช่อดอกโผล่จ่อ ดอกสีขาวหรือชมพู ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของพืชในสกุลการเวก หรือ *Artabotrys* เลยครั้น ซึ่งช่อดอกนี้จะติดทนหลังจากที่ดอกหรือผลร่วงแล้ว กลีบเลี้ยงมี 3 กลีบ พับงอกลับ กลีบดอกมี 6 กลีบ เรียง 2 วง กลีบชั้นในมีขนาดเล็กกว่าเล็กน้อย ยาว 3-4.5 ซม. ผิวด้านนอกมีขนละเอียดโดยเฉพาะที่โคนกลีบ โคนกลีบคอด เกสรเพศผู้จำนวนมาก วงนอกๆ ส่วนมากเป็นหมัน ผลแบบผลกลุ่ม มี 7-15 ผลย่อย ผลย่อยทรงกลม รี ๆ ยาว 2.5-4 ซม. เกลี้ยง มีก้านผลสั้น ๆ หรือไร้ก้าน ปลายผลเป็นติ่งแหลม มี 1-2 เมล็ด ขนาดประมาณ 1.5-2 ซม. ผิวเรียบ

การเวกมีถิ่นกำเนิดในอินเดียและศรีลังกาครั้น นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ ทำเป็นซุ้มทั่วไปในเอเชียเขตร้อน โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ เราจะเห็นซุ้มการเวกตามสองข้างถนนจำนวนมากเลยครั้น ดอกมีกลิ่นหอมมาก ใช้ทำน้ำหอมและใส่ในใบชา ผลมีสรรพคุณเป็นสมุนไพรใช้ในการรักษาโรคผิวหนัง

มาเข้าห้องสมุดกันอีกว่า ... โดยตอกสิบล้อ

สวัสดีค่ะ น้อง ๆ ผู้รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับนี้ที่ตอกสิบล้อจะแนะนำ "ห้องสมุดแห่งความรัก" ให้น้อง ๆ ได้รู้จัก และน้อง ๆ คนไหนที่สนใจจะเพิ่มพูนทักษะทางภาษาก็ไม่ควรพลาดที่จะไปใช้บริการห้องสมุดแห่งนี้

ห้องสมุดเนยลสัน เฮย์ (Neilson Hays) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2411 หรือเมื่อ 142 ปี ก่อน โดยภรรยาของหมอบรัดเลย์และหมอสมิธ เพื่อหาเงินทุนในการจัดซื้อหนังสือเพิ่มเติม และแลกเปลี่ยนกันอ่านระหว่างสมาชิก ภายใต้ชื่อ "The Bangkok Ladies Library Association" ดำเนินงานโดยไม่แสวงผลกำไร ขณะนั้นยังไม่มีที่ทำการอย่างถาวร จนกระทั่ง นางเจนนี่ เนยลสัน เฮย์ ได้เข้ามาบริหารงานเป็นเวลา 25 ปี ด้วยความรักในการอ่านและดูแลรักษาหนังสือเป็นอย่างดีจนวาระสุดท้ายของชีวิต จึงทำให้สามีของนางได้สร้างห้องสมุดแห่งนี้ขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความรัก

ห้องสมุดเนยลสัน เฮย์ ได้รับการออกแบบโดยสถาปนิกชาวอิตาลี เป็นศิลปะแบบนีโอคลาสสิกโดยมีจุดเด่นที่หลังคาโค้งทรงกลม หวังเสาทอดต้นสลักลวดลายสวยงาม ได้ตัวตึกเป็นป้อมน้ำ เพื่อให้ความเย็นภายในอาคาร มีการจัดสวนจัดแต่งภูมิทัศน์อย่างสวยงามร่มรื่น และส่วนด้านหน้าของสมุดยังจัดให้มีร้านกาแฟ ให้บริการสมาชิกและบุคคลทั่วไปได้นั่งพักผ่อนดื่มชา กาแฟ หนังสือที่ห้องสมุดให้บริการเป็นหนังสือที่อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน แต่ที่พิเศษกว่าห้องสมุดแห่งอื่น ๆ คือหนังสือที่ให้บริการนั้นจะเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด นอกจากนี้ทางห้องสมุดยังมีการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจขึ้นเป็นประจำ เช่น การจัดนิทรรศการงานศิลปะ การพบปะพูดคุยกับนักเขียนผู้มีชื่อเสียงทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ห้องสมุดมีที่ตั้งเลขที่ 196 ถนนสุรวงศ์ เขตบางรัก ให้บริการวันอังคาร-เสาร์ เวลา 9.30-16.00 น. และวันอาทิตย์ 9.30-14.00 น.

เป็นอย่างนี้บ้างคะห้องสมุดแห่งความรักที่ตอกสิบล้อได้แนะนำไป...น่าสนใจใช่ไหมหะคะ นอกจากจะได้เพลิดเพลินไปกับหนังสืออ่านสนุกจากทั่วทุกมุมโลกแล้ว น้อง ๆ เพิ่มพูนทักษะทางภาษาทั้งการอ่าน และการพูดอีกด้วย...แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้านะคะ

ภาพจาก : <http://www.neilsonhayslibrary.com/Gallery>

สื่อน้องวาดภาพลายเส้นทางพฤกษศาสตร์ ... โดยพี่หุตษ์สน

ฉบับนี้เรามาวาดภาพสีน้ำ ดอกกระเจียวกันนะคะ

ดอกกระเจียว *Curcuma alismatifolia* Gauguep. เป็นพืชวงศ์ขิง ข่า Zingiberaceae พบมากที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ ออกดอกช่วงเดือน มิถุนายน - สิงหาคม พอเวลาไปท่องเที่ยวกันนะคะน้อง ๆ ล่วงจามมากคะ

เริ่มวาดภาพสีน้ำกันดีกว่าคะ คุณน้อง เตรียมอุปกรณ์วาดภาพสีน้ำกันแล้วก็ลงมือเลยคะ

ขั้นตอนที่ 1 วาดภาพด้วยดินสอจากแบบที่เราเตรียมไว้ ลงสีขรยาคด้วยสีฟ้า น้ำเงิน Cerulean Blue Hue ผสม

ขั้นตอนที่ 2 ลงสีกลีบเลี้ยงดอกด้วยสีชมพูม่วง Mauve + permanent Rose ลงสีพริกแกงเขียวหวานที่สีถึงเขียวอยู่ล่างๆให้ดูสดใส สีเขียวที่เข้มและจะขาวสีเขียวจาง ลงสีจากอ่อนไปเข้ม

ขั้นตอนที่ 3 ลงสีตกแต่งรายละเอียดของดอกที่เป็นสีเขียวด้วยสี Sap Green + Hooker's Green Light ลงสีพริกแกงเขียวหวานตามแบบ เมื่อดอกลงสีเสร็จแล้วตกแต่งรายละเอียดของดอกอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 4 ภาพเสร็จสมบูรณ์

ชาวมม1-ตอบไป

สวัสดีค่ะน้อง ๆ พบกับที่สุกกันอีกแล้วนะคะ ตอนนี้นำเสนอมาหลายเดือนแล้ว น้อง ๆ เป็นยังไงกันบ้างคะ ใกล้สอบกลางภาคกันหรือยังเอ่ย ถ้าใกล้สอบแล้วอย่าลืมอ่านหนังสือนะคะ เอาล่ะค่ะเรามาตอบจดหมายของน้อง ๆ กันดีกว่าค่ะ จบบีน้องกระแต เขียนมาถามที่สุกเกี่ยวกับต้นพระเจ้าห้าพระองค์ ว่าทำไมถึงชื่อ “พระเจ้าห้าพระองค์” แล้วยังเคยเห็นคุณพ่อซื้อมาเป็นเครื่องรางของขลังอีก มันช่วยป้องกันอันตรายได้จริงหรือเปล่านั้น ที่สุกว่าเรามาคุยกันดีกว่านะคะ

พระเจ้าห้าพระองค์ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Dracontomelon dao* (Blanco) Merr. & Rolfe (คราดอนโท-เมลอน ดาว) อยู่ในวงศ์ Anacardiaceae (ตะนาภาคีชี้อ) เป็นไม้ต้น สูงประมาณ 25-40 เมตร มีพุ่มพุ่มขนาดใหญ่

ส่วนต่าง ๆ เมื่อยังอ่อนอยู่ มีขนนุ่มสีออกแดงปกคลุมใบ ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ มีใบย่อย 12-20 คู่ แผ่นใบย่อยรูปขอบขนานแกมรูปไข่ เมื่ออ่อนสีออกชมพู ด้านล่างมีขนปลายใบเรียวแหลม โคนใบเฉียง ดอกออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง ดอกมีขนาดเล็ก สีขาวอมเขียว ผล มีลักษณะกลม เมื่อสุกสีเหลือง ฉ่ำน้ำ เมล็ดมีรอยเป็นแอ่งขุม 5 รอย พระเจ้า

ห้าพระองค์ มีการกระจายพันธุ์ตามลำห้วยในป่าดิบชื้น ที่ความสูงตั้งแต่ระดับน้ำทะเลปานกลางถึง 800 เมตร

แล้วทำไมเราถึงเรียกว่าพระเจ้าห้าพระองค์น่ะหรอคะ ถ้าน้อง ๆ ดูจากลักษณะทางพฤกษศาสตร์แล้วจะเห็นว่าเมล็ดของมันมีรอยเป็นแอ่งขุมจำนวน 5 รอย

ถ้าลองพิจารณาแล้วจะเห็นว่ารอยนี้มีลักษณะคล้ายกับรูปพระพุทธรูปจำนวน 5 องค์ ดังนั้นเราจึงเรียกต้นไม้ชนิดนี้ว่า “พระเจ้าห้าพระองค์” และจึงได้มีคนที่มีความเชื่อทางศาสนา นำมาทำเป็นเครื่องรางของขลังซึ่งเชื่อว่ามีไว้ป้องกันอันตรายต่าง ๆ ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และมีโชคลาภ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความเชื่อของคนในสมัยโบราณสืบต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้ ที่สุกคิดว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้าทุก ๆ คนหันมาทำความดี ขยัน

หมั่นเพียร ทำประโยชน์ให้กับสังคม ช่วยเหลือผู้อื่น อันตรายต่าง ๆ ก็ไม่สามารถมาทำอะไรเราได้ รวมถึงเราเองก็ได้รับความก้าวหน้า

ในหน้าที่การงาน และการเรียนของเราอีกด้วยค่ะ ที่สุกขอให้น้อง ๆ ทุกคนขยันหมั่นเพียร และเป็นคนดีของสังคมนะคะ แล้วพบกันใหม่จบบีน้องค่ะ

เอกสารอ้างอิง

1. ส่วนพฤกษศาสตร์ป่าไม้ สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้. 2542. พรรณไม้ต้นของประเทศไทย. บริษัทไคมอนด์ พรินติ้ง จำกัด, กรุงเทพฯ. 212 น.
2. www.horoscope.thaiza.com สืบค้นวันที่ 4 มิถุนายน 2553

นายตะเบีย

โดย...พี่ต่าย

ทั้งน่ารัก น่าประทับใจกับน้อง ๆ สมาชิกของเราและคะ กับภาพบรรยากาศต่าง ๆ ที่ส่งกันมา น่ารักกันจริง ๆ ค่ะ อย่างที่บอกกันเป็นประจำทุกจบบีน้อง อย่าลืมชักชวนเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ส่งภาพมาได้อีกนะคะทาง e-mail

pitai2001@hotmail.com

พี่ต่ายหวังว่าจบบีน้องจะเป็นภาพน้อง ๆ ที่กำลังอ่านหนังสือพิมพ์จิวเล่มนี้อยู่จะพบกันจบบีน้องต่อไปสวัสดิ์ค่ะ

น้องมะจาม จากราชบุรี

น้องงะ จากกาญจนบุรี